

členom. Pretože v zahraničí sa nevidela dosť dobre podstata a význam Zaťkovej práce, bola voči jeho osobe všeobecná rezervovanosť. Napriek tomu však tieto skúsenosti umožňovali nám so Zaťkom veľmi úzko spolupracovať tým skôr, že už sa začali rysovať praktické možnosti vojensko - politickej akcie, pre ktorú bol P. Zaťko dôležitý na tom mieste, ktoré zastával. Preto tiež, keď raz sa obrátil na mňa s otázkou, či má odísť, povedal som mu bez porady s kýmkoľvek, že by to bola chyba; keď bolo kedy významné, aby on zastával vedúce miesto v hospodárskom živote, je to v tej chvíli pre vec, ktorá sa pripravuje.

Jeho činnosť v ilegálnej Slovenskej národnej rade je známa. I keď bol zdržanlivý pri politických poradách a opatrný pri stretnutiach členov SNR, nebola vari vec, o ktorú sme ho požiadali, ktorú by nebol splnil. Nevie si dosť dobre predstaviť hospodárske zabezpečenie povstania bez Zaťku, ba tak som presvedčený, že on s Karvašom umožnili pomerne hladké zásobovanie, financovanie povstaleckého územia.

Slovenský národný archív Bratislava, f. Poverenictvo školstva, kart. 2.

Dokument č. 80

Správa imunitného výboru ÚNZ o žiadosti prokurátora na trestné stíhanie poslanca za Demokratickú stranu J. Stašku z 12. septembra 1946.

Ústavodárné Národní shromáždění republiky Československé 1946.

1. zasedání.

124.

Zpráva

výboru imunitního

o žádosti vojenského prokurátora v Bratislavě za souhlas s trestním stíháním poslance dra. Jozefa Staško.

(Zločiny podle §§ 286/f, b, 288/I, 457, 466/e a 502 vojenského trest.(ního) zákona.)
Vojenský prokurátor hodlá rozšířit vyhledávání proti podpor. pěchoty v záloze dr. Jozefu Staškovi pro podezření, že při svém zběhnutí vzal s sebou celou vojenskou výstroj a výzbroj, které pak zašantročil, že dále při této příležitosti přivlastnil si vojenský motocykl, který mu byl svěřený jeho velitelem majorem Emilem Dolejškem, že pak v červenci 1940 odcizil osobní věci podpor. Jana Michalca, jakož i předložil MNO žádost o přiznání důstojnické hodnosti a přeřazení do zálohy, při čemž uvedl nepravdivé údaje o své předchozí vojenské činnosti.

Tyto skutkové okolnosti zakládají zločiny dle §§ 286/f, 288/I, 286/b, 457, 466/e a 502 voj.(enského) trest.(ního) zák.(ona)

Imunitní výbor dal souhlas pro stíhání podpor. dr Jozefa Staško již dne 18. července 1946 pro zločiny dle §§ 183, 194/1 voj.(enského) trest.(ního) zák.(ona) a § 6/1, 2 a § 5/1 zák.(ona) č. 50/23 Sb. Poněvadž tyto nové trestné činy vyplývají z trestné činnosti, pro níž byl již vydán, imunitní výbor navrhuje, aby ústavodárné Národní shromáždění ve smyslu § 24 úst.(avního) zák.(ona) **dalo souhlas** i pro rozšířené stíhání dr. Jozefa Staško pro další vojenské zločiny dle žádosti vojenského prokurátora v Bratislavě ze dne 15. srpna 1946, č. 0-5248/46-II.

V Praze dne 12. září 1946.

Dr. Vojtech Vagašský, v. r.
předseda

Dr. Bartuška v. r.
zpravodaj

Dokument č. 81

List J. Lettricha z 10. októbra 1946 L. Novomeskému o školských otázkach.

Predseda Slovenskej národnej rady

Bratislava, dňa 10. októbra 1946.

Drahý majstre,

odvolávajúc sa na naše viaceré osobné rozhovory o školských veciach, dovoľ, aby som ich obsah aj písomne zhrnul.

V podstate ide o problémy, ktoré boli predmetom nášho rokovania v rámci rekonštrukcie zboru povereníkov a ktoré si prisľúbil vyriešiť.

1/ Ide v prvom rade o otázky personálne - p.(ána) Dr. Andreja Pavlíka a p.(ána) Dr. Jozefa Straku, ktorí nepoživajú dôvery tých kruhov, ktorých veci spravujú a tak sa nedôvera voči ním prenáša aj na celý rezort a na školskú politiku vôbec. Osobne si p.(ána) Dr. Pavlíka vážim, ale v záujme ukludnenia značnej časti verejnosti je potrebné, aby si pre nich našiel vhodnejšie umiestnenie mimo poverenictva.

2/ Konštatujem, že ani dosiaľ nebol podaný návrh na vyriešenie otázky menovania Branislava Lichardusa ústredným inšpektorom a Maťašika prednostom oddelenia pre kalvínov, hoci v tomto smere si už dávnejšie prejavil ochotu oba prípady kladne vybaviť.

3/ Dostávam sťažnosti, že školstvo opätovne preveruje už preverených učiteľov a profesorov a to obvykle na horší stupeň. Tým vzniká veľké rozhorčenie medzi školskými pracovníkmi a hľadajú sa v tom hneď osobné a politické motívy. Myslím, že treba preverovaniu urobiť už koniec, ak sa celá inštitúcia nemá zvrhnúť v demoralizujúci inštrument.

4/ Postrádam dosiaľ prisľúbenú správu o vyriešení personálnych otázok radových učiteľov, menovite či a čo sa napravilo ohľadom umožnenia ich radového života. Poznamenávam, že tu ide o problém, ktorý sa pri trochu dobrej vôle dá vybaviť.

5/ Pri rekonštrukcii Zboru povereníkov došlo k viacerým zásahom v Svoradove, čo sa vysvetľuje ako vedomé porušenie dohody spred rekonštrukcie Zboru a ako dráždenie na veci zainteresovaných kruhov, ktoré prejavovali snahu po určitom vyrovnaní a uspokojení. Ráč hneď zamedziť akékoľvek ďalšie kroky, najmä pokiaľ ide o riešenie otázky vlastníctva poľnohospodárskych objektov Spolku sv.(ätého) Svorada.

6/ Treba hneď urobiť nápravu vo veci umiestnenia školy v kláštore sv.(ätého) Vincenta v Ružomberku, kde došlo k sporom medzi kláštrom a riaditeľom školy Martinom Lenkom, ktorý sa dokonca nasťahoval do školskej budovy a niekoľko miestností používa ako súkromný byt. Ďalej sa do školy nasťahoval vraj i školský inšpektor Emil Záhoranský. Myslím, že je nie v záujme dobrého mena školskej správy, keď sa vyvolávajú zbytočné spory pre byty v kláštornej budove nota bene, keď ide o minovercov.